

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 7.2.2006
KOM(2006) 42 lopullinen

2006/0014 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS (Euratom)

säännöistä, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista Euroopan atomienergiayhteisön seitsemännen puiteohjelman toimiin sekä tutkimustulosten levittämistä (2007–2011)

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Komissio antoi 6. huhtikuuta 2005 ehdotuksen seitsemänneksi puiteohjelmaksi. Ehdotuksen liitteenä oli komission yksiköiden valmisteluasiakirja, jossa tarkasteltiin puiteohjelman yksinkertaistamista ("Simplification in the 7th Framework Programme"). Asiakirjassa tähdennettiin yksinkertaistamisen merkitystä "kriittisenä menestystekijänä" ja määritettiin kymmenen päätoimenpidettä, jotka olisi toteutettava.

Komission nyt ehdottamat seitsemännen puiteohjelman osallistumissäännöt ovat väline, jonka avulla voidaan toteuttaa monia yksinkertaistamiseen liittyviä osatekijöitä. Ne rakentuvat kuudennessa puiteohjelmassa vahvistetuille periaatteille.

2. OIKEUSPERUSTA

Ehdotettavan neuvoston asetuksen oikeusperustana ovat Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 7 ja 10 artikla. Osallistumissäännöissä määritellään puiteohjelmaan osallistuvien oikeussubjektien oikeudet ja velvollisuudet. Lisäksi niissä vahvistetaan periaatteet, joiden mukaisesti osallistumisen tuloksena saatavia tuloksia on käytettävä ja levitettävä. Seitsemännen puiteohjelman täytäntöönpanossa noudatetaan säännöksiä ja määräyksiä, jotka on vahvistettu varainhoitoasetuksessa ja sen soveltamissäännöissä sekä valtiontukea (erityisesti tutkimus- ja kehittämistyöhön myönnettävää valtiontukea) koskevissa säännöissä.

3. KUULEMISET

Sidosryhmät, jäsenvaltiot ja assosioituneet maat ovat voineet esittää näkökantojaan seitsemännen puiteohjelman osallistumissääntöihin mahdollisesti tehtävistä muutoksista seminaareissa sekä erityisen verkkosivuston kautta. Lisäksi on kuultu varta vasten muodostettua pienten toimijoiden palauteryhmää (Sounding Board). Näin on haluttu varmistaa, ettei muutoksista aiheudu haittoja pienille osallistujille.

4. SISÄLTÖ

Nyt annettava ehdotus sisältää (loppusäännösten lisäksi) neljä lukua: **Johdantosäännökset** (jotka sisältävät kohdetta, määritelmiä ja luottamuksellisuutta koskevat artiklat); **Osallistuminen** (jossa säädetään vähimmäisehdoista ja menettelyistä, mukaan luettuina osallistujien vähimmäismäärä ja sijoittautumispaikka, ehdotusten jättäminen ja arviointi, toteutus ja avustussopimukset, hankkeiden ja ohjelmien seuranta, sekä yhteisön rahoitustuesta, johon liittyvät säännökset koskevat mm. rahoituskelpoisuutta ja avustusmuotoja, korvausosuuksia, maksuja, rahoituksen jakamista, takaisinperintää sekä takuita); **Levittäminen ja käyttö sekä käyttöoikeudet** (omistus, suoja, julkaiseminen, levittäminen ja käyttö sekä tausta-aineistoa ja tulosaineistoa koskevat käyttöoikeudet) sekä **Aihealueen "Fuusioenergiatutkimus" toimissa sovellettavat erityiset osallistumissäännöt**.

Osallistujien vähimmäismäärä ja osallistujien sijoittautumispaikkaa koskevat ehdot määritetään toimityypin mukaan. Assosioituneisiin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua samoin edellytyksin kuin jäsenvaltioihin sijoittautuneet oikeussubjektit.

Osallistumissäännöissä määritetään **ehdotuspyyntöjen** julkaisemisessa sovellettavat menettelyt, ehdotuspyyntöjä koskevat poikkeukset sekä ehdotusten jättämistä, arviointia ja valintaa sekä avustuksen myöntämistä koskevat menettelyt. Lisäksi niissä määritetään menettelyt, joita sovelletaan nimettäessä ulkopuolisia asiantuntijoita. Komissio laatii vielä jatkossa ehdotusten jättämistä, arviointia, valintaa ja avustuksen myöntämistä koskevat yksityiskohtaisemmat sisäiset säännöt. Ne sisältävät myös riippumattomien asiantuntijoiden nimeämiseen liittyviä määräyksiä. Näissä säännöissä annetaan myös yksityiskohtaiset määräykset sekä kaksivaiheisesta ehdotusten jättämisestä että yksivaiheisesti jätettävien ehdotusten kaksivaiheisesta arvioinnista. Kaksivaiheista ehdotusten jättämismenettelyä on määrä käyttää soveltuvissa tapauksissa entistä enemmän, esimerkiksi kun on odotettavissa, että ehdotuksia jätetään huomattavasti enemmän kuin niitä on mahdollista rahoittaa, tai kun hanke on erittäin laaja. Tarkoituksena on alentaa (mahdollisesti vaille rahoitusta jäävien) ehdotusten laatimisesta aiheutuvia kustannuksia. Ehdotusten **arviointiprosessiin** ei ole odotettavissa kovin merkittäviä muutoksia, vaan sitä koskevat sisäiset säännöt perustuvat paljolti aiempiin puiteohjelmiin. Etäarviointia käytetään aiempaa enemmän niiltä osin kuin se on mahdollista, ja arvioijien ohjeistusta parannetaan edelleen. Osallistujaehdokkaiden kuulemisten käyttöä rationalisoidaan. Arviointiperusteet sisältyvät nyt osallistumissääntöjen sijasta erityisohjelmiin, ja niitä voidaan täsmentää työohjelmissä (sekä ehdotuspyynnöissä).

Vaikka osallistumissäännöissä ei mainitakaan asiasta erikseen, seitsemännessä puiteohjelmassa pidetään sääntönä, että **ehdotukset jätetään sähköisesti**. Tämä jättämistapa on jo testattu perusteellisesti kuudennessa puiteohjelmassa, jossa sitä on käytetty laajasti. Lisäksi käytetään esitäytettyjä lomakkeita ja ennakkorekisteröintiä, joissa hyödynnetään keskitetyssä tietopankissa olevia tietoja. Näiden on yhdessä ehdotusten sisältöön ja muotoon tehtyjen muutosten kanssa määrä nopeuttaa hyväksytyjen hankkeiden toteutuksen käynnistämistä. Käytössä on vain yksi rekisteröintijärjestelmä, joka käsittää kaikille komission yksiköille yhteisen tietokannan. Tästä on merkittävästi apua toteutuksessa.

Jotta osallistujien taloudelliset toimintaedellytykset sekä niihin liittyvät taloudelliset menettelyt voitaisiin arvioida yhdenmukaisesti, komissio laatii ja julkaisee asiaa koskevat sisäiset soveltamisohjeet.

Komissio laatii niin ikään vakioavustussopimuksen, jossa määritetään osallistujien oikeudet ja velvoitteet suhteessa Euroopan yhteisöön ja toisiinsa osallistujiin. Kuudennessa puiteohjelmassa käyttöön otettua periaatetta, jonka mukaan konsortio voi päättää itsenäisesti ja joustavasti erityisesti kokoonpanonsa muutoksista, sovelletaan myös jatkossa. Avustussopimus tulee voimaan, kun koordinaattori ja tulot ja menot hyväksyvä komission virkamies allekirjoittavat sen. Samaa periaatetta on noudatettu myös kuudennessa puiteohjelmassa. Kaikkien osallistujien on liityttävä avustussopimukseen, jotta ne saisivat hankkeeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Kuten kuudennessakin puiteohjelmassa, osallistujien on tehtävä konsortiosopimus, ellei niitä erikseen vapauteta tästä velvoitteesta ehdotuspyynnössä. Monet teollis- ja tekijänoikeuksia koskevista uusista säännöksistä helpottavat kuitenkin tällaisten sopimusten tekemistä sekä niiden mukauttamista tarpeen mukaan.

Komissio seuraa kaikkia yhteisön rahoittamia epäsuoria toimia sekä koko seitsemättä puiteohjelmaa ja sen erityisohjelmia, tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden avustamana.

Osallistujat, jotka ovat kelpoisia saamaan yhteisön rahoitusta, määritetään yhteisön rahoitustukea koskevassa alajaksossa. Samassa alajaksossa säädetään myös avustusmuodoista, korvausosuuksista, maksuista, rahoituksen jakamisesta, takaisinperinnästä sekä takuista.

Komissio ehdottaa yhteisön rahoitustukea varten kolmea eri **avustusmuotoa**: 1) tukikelpoisten kustannusten mukaan maksettavia korvauksia, 2) kokonaissummia sekä 3) kiinteänä osuutena maksettavaa rahoitusta (viimeksi mainittu voi perustua tietyn yksikkökustannustaulukon mukaisiin kustannuksiin mutta mahdollistaa myös kiinteän osuuden maksamisen välillisistä kustannuksista). Näitä avustusmuotoja voidaan käyttää rahoitusjärjestelyissä joko siten, että koko yhteisön rahoitustuki annetaan yhtä avustusmuotoa soveltaen tai että käytetään avustusmuotojen yhdistelmiä. Useimmissa rahoitusjärjestelyissä käytetään erityisesti seitsemännen puiteohjelman alussa ensisijaisesti tukikelpoisten kustannusten mukaan maksettavia korvauksia. Kokonaissummat ja kiinteät korvausosuudet otetaan käyttöön vähitellen, ja jos ne osoittautuvat toimiviksi, niitä ryhdytään käyttämään laajemmin.

Tukikelpoisten kustannusten määritelmää on yksinkertaistettu, ja aiemmissa puiteohjelmissa käytetyistä kolmesta **kustannusmallista** on luovuttu. Tämä merkitsee sitä, että osallistujat voivat esittää korvattaviksi kaikki välittömät ja välilliset kustannuksensa ja valita välillisten kustannusten osalta kiinteän korvausosuuden. Kustannukset määritetään osallistujien tavanomaisten kirjanpito- ja hallinnointiperiaatteiden mukaisesti. Edellytyksenä on, että kustannusmäärät on käytetty hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi ja että on noudatettu taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteita.

Yhteisön rahoitustuki kattaa sekä tutkimus- että demonstrointitoimissa enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista (joista on vähennetty hankkeen tulot). Jos osallistuja on pk-yritys, julkisyhteisö, keski- tai korkea-asteen oppilaitos tai voittoa tavoittelematon tutkimusorganisaatio, yhteisön rahoituksen enimmäisosuus on tutkimustoimissa vielä 25 prosenttiyksikköä tätä suurempi. Muissa toimissa, joita ovat koordinointi- ja tukitoimet sekä toimet tutkijoiden koulutuksen ja urakehityksen tukemiseksi, kaikkien osallistuvien oikeussubjektien kustannukset korvataan niin ikään täysimääräisesti.

Edellä esitettyjä enimmäisosuuksia sovelletaan kaikkiin asianomaisten oikeussubjektien tukikelpoisiin kustannuksiin myös siinä tapauksessa, että osa kustannuksista korvataan käyttäen kokonaissummia tai kiinteitä korvausosuuksia. Samoin enimmäisosuuksia sovelletaan sellaisiin hankkeisiin, joissa käytetään kauttaaltaan kiinteitä korvausosuuksia tai kokonaissummana myönnettävää tukea.

Huippuosaamisen verkostoille myönnetään tukena tietty **kokonaissumma**. Kokonaissumman suuruus vahvistetaan osallistumissäännöissä. Kyseessä on tutkija- ja vuosikohtainen kiinteä määrä. Tarkoituksena on, että kokonaissumma maksetaan osina sitä mukaa kuin yhteisen toimintaohjelman (Joint Programme of Activities) toteutuksessa edistytään. Edistymistä mitataan tietyillä indikaattoreilla.

Julkisyhteisöt, voittoa tavoittelemattomat tutkimusorganisaatiot sekä keski- tai korkea-asteen oppilaitokset voivat esittää toimivaltaisen viranomaisen vahvistaman tilintarkastuslausunnon. Kutakin avustussopimusta ja osallistujaa kohti edellytettävää **tilintarkastuslausuntojen** määrää vähennetään. Lisäksi raportointia ja raportointijaksoja järjeistetään.

Kuten kuudennessakin puiteohjelmassa, konsortion jäsenet ovat vastuussa siitä, että konsortio suorittaa kokonaisuudessaan kaikki sille määritetyt tehtävät, vaikka jokin yksittäinen jäsen ei

suorittaisikaan omia tehtäviään. Taloudellisen yhteisvastuun periaatteesta, jota sovellettiin useimmissa kuudennen puiteohjelman toimissa, on kuitenkin luovuttu, jotta voitaisiin poistaa erityisesti pk-yritysten osallistumisen esteitä. Lisäksi tällä pyritään nopeuttamaan menettelyjä ja lisäämään kustannustehokkuutta. Mikäli eurooppalaiseen tutkimusrahoitukseen arvioidaan liittyvän merkittäviä riskejä yhteisön talousarvion kannalta, käyttöön voidaan ottaa järjestely, jonka avulla voidaan kattaa **taloudellinen riski** siinä tapauksessa, että jokin osallistuja ei maksa takaisin yhteisön perimää määrää. Järjestely on tarkoitettu rahoittamaan pienellä maksulla, joka peritään puiteohjelmaan osallistuvilta yrityksiltä ja muilta sellaisilta osallistujilta, joiden osallistumista jäsenvaltio tai assosioitunut maa ei takaa. Maksua ei peritä julkisyhteisöiltä eikä keski- tai korkea-asteen oppilaitoksilta. Myöskään tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä tukevien toimien osallistajat eivät osallistu järjestelyn rahoitukseen. Maksu pidätetään myönnettyistä tukimääristä. Pidätetyt määrät, joita ei enää tarvita taloudellisten riskien kattamiseen, sidotaan varainhoitoasetuksen 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti uudelleen asianomaisen tutkimuspuiteohjelman tutkimustoimiin. Sen vuoksi pankkitakuita pyydetään ainoastaan niissä harvinaisissa tapauksissa, joissa ennakkomaksujen osuus on yli 80 prosenttia avustuksesta. Tämä on ainoa tilanne, jossa varainhoitoasetus edellyttää takuiden esittämistä. Komissio toteuttaa myös tarvittaessa toimenpiteitä, joilla vähennetään johonkin yksittäiseen osallistajaan liittyviä erityisiä riskejä.

Osallistumissääntöihin on sisällytetty **uusia levittämistä ja käyttöä sekä käyttöoikeuksia** (omistus, suoja, julkaiseminen, levittäminen ja käyttö sekä tausta-aineistoa ja tulosaineistoa koskevat käyttöoikeudet) **koskevia säännöksiä**. Tausta-aineiston, tulosaineiston ja käyttöoikeuksien määritelmiä sekä tausta-aineistoon, tulosaineistoon ja käyttöoikeuksiin sovellettavia sääntöjä on täsmennetty ottaen huomioon perustamissopimuksen määräykset. Osallistumissääntöjen 45 artiklassa annetaan komissiolle oikeus levittää tulosaineistoa, jos osallistajat eivät sitä tee. Määräykset, jotka koskevat aihealueeseen ”Fuusioenergiatutkimus” liittyviä teollis- ja tekijänoikeuksia, sisältyvät fuusiotutkimusta koskeviin erityisiin asiakirjoihin.

Muut toimenpiteet, joista ei säädetä osallistumissäännöissä

Tukipalvelut

Tarkoituksena on varmistaa, että erityisesti hankkeiden oikeudellisiin näkökohtiin ja rahoitukseen liittyvät säännökset tulkitaan kaikissa asianomaisissa komission yksiköissä yhdenmukaisesti. Tietystä määrin tähän voidaan päästä komission säännöillä, jotka laaditaan noudattaen ehdotettujen osallistumissääntöjen säännöksiä. Tukipalvelujen ja ”selvityskeskusten” on kuitenkin määrä varmistaa, että komissiosta lähtevät viestit ovat johdonmukaisia ja yhtenäisiä. Teollis- ja tekijänoikeuksien tukipalvelua (IPR help desk) tarjotaan myös jatkossa.

Tiedotus

Tähän liittyen toteutetaan lisätoimenpiteitä, joiden tavoitteena on varmistaa, että tieto esitetään mahdollisimman selkeästi ja että se saadaan mahdollisimman monen ulottuville. Asiakirjojen määrää ja laajuutta supistetaan ja asiakirjoja yhtenäistetään. Tavoitteena on välttää päällekkäistä tietojen antamista ja huolehtia siitä, ettei samaa tietoa esitetä eri tavoin eri asiakirjoissa.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS (Euratom)

säännöistä, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista Euroopan atomienergiayhteisön seitsemännen puiteohjelman toimiin sekä tutkimustulosten levittämistä (2007–2011)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 7 ja 10 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,

ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon⁴

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan atomienergiayhteisön seitsemäs puiteohjelma vahvistettiin Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) seitsemännestä ydinalan tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelmasta (2007–2011)⁵ [...] tehdyllä neuvoston päätöksellä N:o [...]/.../Euratom]. Komission tehtävänä on huolehtia puiteohjelman ja sen erityisohjelmien täytäntöönpanosta sekä siihen liittyvistä rahoituskysymyksistä.
- (2) Seitsemäs puiteohjelma pannaan täytäntöön noudattaen Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annettua asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁶, jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä annettua asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002⁷, jäljempänä 'soveltamissäännöt'.

---

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

⁴ EUVL C , , s. .

⁵ EUVL C , , s. .

⁶ EUVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁷ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 1261/2005 (EUVL L 201, 2.8.2005, s. 3).

- (3) Seitsemännen puiteohjelman täytäntöönpanossa noudatetaan lisäksi valtioneuvoston sääntöjä ja erityisesti tutkimus- ja kehitysohjelman myönnettävää valtiontukea koskevia sääntöjä⁸.
- (4) Yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista koskevien sääntöjen olisi muodostettava yhtenäinen ja selkeä kehys, jonka avulla voidaan varmistaa, että seitsemäs puiteohjelma toteutetaan tehokkaasti ja että se on helposti kaikkien osallistujien hyödynnettävissä.
- (5) Seitsemännessä puiteohjelmassa olisi edistettävä yhteisön syrjäisimpien alueiden osallistumista. Lisäksi olisi pyrittävä siihen, että osallistujia olisi laajasti eri yrityksistä, tutkimuskeskuksista ja korkeakouluista.
- (6) Yhtenäisyyden ja selkeyden vuoksi olisi sovellettava komission suosituksen 2003/361/EY⁹ mukaista mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) määritelmää.
- (7) Sen vuoksi on aiheellista sallia paitsi oikeushenkilöiden – edellyttäen, että ne voivat käyttää oikeuksia ja ottaa hoitaakseen velvoitteita – myös luonnollisten henkilöiden osallistuminen. Luonnollisten henkilöiden osallistumisen myötä varmistetaan, ettei tieteellisen huippuosaamisen ja pätevyyden luominen ja kehittäminen rajoitu pelkästään sellaisiin yhteisön rahoittamiin hankkeisiin, joissa on mukana ainoastaan oikeushenkilöitä. Lisäksi se mahdollistaa sellaisten pk-yritysten osallistumisen, jotka eivät ole oikeushenkilöitä.
- (8) On tarpeen määrittää osallistumista koskevat vähimmäisehdot sekä yleisellä tasolla että seitsemännen puiteohjelman epäsuorien toimien erityispiirteet huomioiden. Erityisesti olisi vahvistettava osallistujien lukumäärää sekä niiden sijoittautumispaikkaa koskevat säännöt.
- (9) On tarkoituksenmukaista, että puiteohjelmaan voivat osallistua kaikki oikeussubjektit, kunhan vähimmäisehdot on täytetty. Jos osallistujia on vähimmäisehdot ylittävä määrä, olisi varmistettava, että asianomainen epäsuora toimi voidaan toteuttaa tehokkaasti.
- (10) Kansainvälisiä järjestöjä, jotka kehittävät ydinalan tutkimus- ja koulutusyhteistyötä Euroopassa ja joiden jäsenistä suuri osa on yhteisön jäsenvaltioita tai assosioituneita maita, olisi kannustettava osallistumaan seitsemänteen puiteohjelmaan.
- (11) Myös kolmansiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien sekä kansainvälisten järjestöjen olisi voitava osallistua puiteohjelmaan Euratomin perustamissopimuksen 101 artiklan mukaisesti. On kuitenkin aiheellista edellyttää, että tällainen osallistuminen edistää seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden saavuttamista ja on sen vuoksi perusteltua.
- (12) Edellä mainittuja tavoitteita silmällä pitäen on tarpeen määrittää ehdot ja edellytykset, joiden mukaisesti yhteisön rahoitusta annetaan epäsuorien toimien osallistujille.

---

⁸ Nykyisin voimassa olevat säännöt on esitetty tutkimus- ja kehitysohjelmaan myönnettävää valtiontukea koskevissa yhteisön puitteissa (EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5).

⁹ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

- (13) Komission on laadittava varainhoitoasetusta ja sen soveltamissääntöjä täydentäviä lisäsääntöjä ja -menettelyjä, joita sovelletaan ehdotusten jättämisen, arvioinnin ja valinnan sekä avustusten myöntämisen yhteydessä. Erityisesti olisi laadittava riippumattomien asiantuntijoiden nimeämistä koskevat säännöt.
- (14) Komission on aiheellista laatia varainhoitoasetusta ja sen soveltamissääntöjä täydentäviä lisäsääntöjä ja -menettelyjä, joita sovelletaan arvioitaessa seitsemännen puiteohjelman epäsuorien toimien osallistujien oikeudellisia ja taloudellisia toimintaedellytyksiä.
- (15) Varainhoitoasetuksessa ja soveltamissäännöissä säädetään tältä osin muun muassa yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta, petosten ja väärinkäytösten torjumisesta, komission saatavien perintämenettelyistä, sulkemisesta sopimus- ja avustusmenettelyjen ulkopuolelle ja siihen liittyvistä seuraamuksista sekä komission ja tilintarkastustuomioistuimen Euratomin perustamissopimuksen 160 c artiklan nojalla tekemistä tarkastuksista.
- (16) Kutakin toimea varten tehtävissä sopimuksissa olisi määrättävä komission tai sen valtuuttamien edustajien suorittamasta varainkäytön valvonnasta ja muusta valvonnasta sekä tilintarkastustuomioistuimen tekemistä tilintarkastuksista ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) paikan päällä tekemistä tarkastuksista, jotka suoritetaan neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 säädettyjä menettelyjä noudattaen.
- (17) Komission olisi seurattava sekä seitsemännen puiteohjelman yhteydessä toteutettavia epäsuoria toimia että koko seitsemättä puiteohjelmaa ja sen erityisohjelmia.
- (18) Tutkimustulosten levittämistä koskevilla säännöillä olisi varmistettava, että osallistujat suojaavat tarvittaessa toimien myötä syntyneet teollis- ja tekijänoikeudet ja käyttävät ja levittävät tutkimustuloksia.
- (19) Nämä säännöt olisi laadittava siten, että niissä kunnioitetaan teollis- ja tekijänoikeuksien omistajien oikeuksia mutta varmistetaan samalla, että osallistujat voivat saada käyttöönsä hankkeeseen tuotua tietoa sekä hankkeessa tehdyssä tutkimustyössä syntyvää tietämystä siinä määrin kuin se on tarpeen tutkimustyön tekemistä tai sen tuloksena saadun tietämyksen käyttöä varten.
- (20) Kuudennessa puiteohjelmassa säädetystä velvoitteesta, jonka mukaan tiettyjen osallistujien oli otettava taloudellinen vastuu samaan konsortioon kuuluvien kumppaneidensa puolesta, luovutaan. Riippuen siitä, kuinka suuri riski aiheutuu tukimäärästä, joita ei saada perityksi takaisin, osa yhteisön rahoitustuesta voidaan pidättää sellaisten saatavien kattamiseksi, joita sääntöjen vastaisesti toimineet osallistujat eivät maksa takaisin. Tämän riskejä ehkäisevän järjestelmän rahoittamiseen osallistuvat ne osallistujat, jotka joutuisivat kantamaan taloudellisen vastuun muiden osallistujien puolesta. Komissio pidättää rahoittamiseen tarvittavat määrät suorittaessaan maksuja.
- (21) Yhteisön rahoitus yhteisyritykselle, joka on perustettu Euratomin perustamissopimuksen 45–51 artiklan nojalla, ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.

- (22) Tässä asetuksessa kunnioitetaan niitä perusoikeuksia ja noudatetaan niitä periaatteita, jotka on tunnustettu erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.
- (23) Yhteisö voi antaa varainhoitoasetuksessa säädetyllä tavalla rahoitustukea muun muassa:
- a) julkisten hankintojen kautta maksamalla hinnan tavaroista tai palveluista, joista on tehty sopimus ja jotka on valittu tarjouspyyntöjen perusteella;
  - b) myöntämällä avustuksia;
  - c) antamalla organisaatioille tukea jäsenmaksun muodossa;
  - d) maksamalla palkkioita tämän asetuksen 16 artiklassa tarkoitetuille riippumattomille asiantuntijoille,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Johdantosäännökset

I artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten, korkeakoulujen ja muiden oikeussubjektien osallistumista toimiin, jotka yksi tai useampi osallistuja toteuttaa seitsemännestä puiteohjelmasta tehdyn päätöksen [...] liitteessä II olevassa a osassa yksilöityjen rahoitusjärjestelyjen avulla, jäljempänä 'epäsuorat toimet'.

Lisäksi asetuksessa vahvistetaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002, jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja asetuksen (EY, Euratom) N:o 2432/2002, jäljempänä 'soveltamissäännöt' mukaiset säännöt, jotka koskevat yhteisön rahoitustuen myöntämistä seitsemännen puiteohjelman epäsuorien toimien osallistujille.

Seitsemännessä puiteohjelmassa tehdyn tutkimustyön tulosten osalta tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tulosaineiston julkistamista sopivin keinoin (lukuun ottamatta sen suojaamiseen liittyvistä muodollisuuksista johtuvaa julkistamista) sekä tulosaineiston julkaisemista mitä tahansa välinettä käyttäen, jäljempänä 'levittäminen'.

Niin ikään siinä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tulosaineiston suoraa tai välillistä hyödyntämistä muussa tutkimustoiminnassa, joka ei kuulu kyseisen epäsuoran toimen piiriin, tai tuotteen tai prosessin kehittämisessä, luomisessa ja kaupallistamisessa taikka palvelun luomisessa ja tarjoamisessa, jäljempänä 'käyttö'.

Asetuksessa vahvistetaan myös sekä tulosaineiston että tausta-aineiston osalta säännöt, jotka koskevat tulos- ja tausta-aineistoon liittyviä lisenssejä ja käyttöoikeuksia, jäljempänä 'käyttöoikeudet'.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan varainhoitoasetuksessa ja soveltamissäännöissä olevien määritelmien lisäksi:

- (1) 'tulosaineistolla' toimien tuloksia, mukaan luettuna tieto, riippumatta siitä, voidaanko ne suojata; tällaisiin tuloksiin sisältyvät tekijänoikeuden lähioikeudet, mallioikeudet, patenttioikeudet, kasvinjalostajanoikeudet ja vastaavat suojamuodot;
- (2) 'tausta-aineistolla' epäsuoran toimen toteuttamista tai epäsuoran toimen tulosten käyttöä varten tarvittavaa tietoa, joka on osallistujien hallussa ennen niiden liittymistä avustussopimukseen, sekä tällaiseen tietoon liittyviä tekijänoikeuksia tai muita immateriaalioikeuksia, joille on haettu suojaa ennen liittymistä avustussopimukseen;
- (3) 'tutkimusorganisaatiolla' voittoa tavoittelematonta organisaatiota, jonka päätavoitteena on tieteellisen tai teknisen tutkimuksen tekeminen;
- (4) 'kolmannella maalla' valtiota, joka ei ole yhteisön jäsenvaltio;
- (5) 'assosioituneella maalla' kolmatta maata, joka on sopimuspuolena Euroopan atomienergiayhteisön kanssa tehdyssä kansainvälisessä sopimuksessa, jonka ehtojen mukaisesti tai jonka perusteella maa osallistuu koko seitsemännen puiteohjelman tai jonkin sen osan rahoitukseen;
- (6) 'kansainvälisellä järjestöllä' hallitusten välistä järjestöä, joka on muu kuin Euroopan atomienergiayhteisö ja jolla on kansainvälisen julkisoikeuden nojalla oikeushenkilöllisyys, sekä tällaisen kansainvälisen järjestön perustamaa erityisjärjestöä;
- (7) 'Euroopan etua edistävällä kansainvälisellä järjestöllä' kansainvälistä järjestöä, jonka jäsenistä suurin osa on yhteisön jäsenvaltioita tai assosioituneita maita ja jonka ensisijaisena tavoitteena on edistää tiede- ja teknologiayhteistyötä Euroopassa;
- (8) 'julkisyhteisöllä' oikeussubjektia, joka on määritetty julkisyhteisöksi kansallisessa julkisoikeudessa, sekä kansainvälisiä järjestöjä;
- (9) 'pk-yrityksillä' 6 päivänä toukokuuta 2003 annetussa suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;
- (10) 'työohjelmalla' komission vahvistamaa suunnitelmaa, jonka avulla pannaan täytäntöön päätöksen [...] 2 artiklassa tarkoitettu erityisohjelma;
- (11) 'rahoitusjärjestelyillä' päätöksen [...] liitteessä II olevassa a osassa määritettyjä mekanismeja, joita käytetään yhteisön rahoittaessa epäsuoria toimia;
- (12) 'assosioituneella oikeussubjektilla' oikeussubjektia, joka on tehnyt assosiaatiosopimuksen Euroopan atomienergiayhteisön kanssa.

3 artikla

Luottamuksellisuus

Komission ja osallistujien on pidettävä luottamuksellisina kaikki tiedot, tietämys ja asiakirjat, jotka on toimitettu niille luottamuksellisina, ellei avustussopimuksessa, nimeämiskirjeessä tai muussa sopimuksessa määritetyistä ehdoista muuta johdu.

II luku Osallistuminen

4 artikla

Tämän luvun sääntöjä sovelletaan rajoittamatta IV luvussa määritettyjen, aihealueen ”Fuusioenergiatutkimus” toimia koskevien erityissääntöjen soveltamista.

1 JAKSO VÄHIMMÄISEHDOT

5 artikla

Yleiset periaatteet

1. Epäsuoraan toimeen voivat osallistua kaikki yhteisön jäsenvaltioon, assosioituneeseen maahan tai kolmanteen maahan sijoittautuneet yritykset, korkeakoulut, tutkimuskeskukset ja muut oikeussubjektit, kunhan tässä luvussa säädettyt vähimmäisehdot ja mahdolliset 11 artiklan nojalla asetetut erityisehdot on täytetty.

Jos kuitenkin kyseessä on 6 artiklan 1 kohdassa ja 8 artiklassa tarkoitettu epäsuora toimi, jossa vähimmäisehdot voivat täytyä ilman jäsenvaltioon sijoittautuneen oikeussubjektin osallistumista, edellytyksenä on, että osallistumisen on edistettävä Euratomin perustamissopimuksen 1 ja 2 artiklassa määritettyjen tavoitteiden saavuttamista.

Oikeussubjekti on kuka tahansa luonnollinen henkilö tai mikä tahansa sijoittautumispaikan kansallisen oikeuden taikka yhteisön oikeuden tai kansainvälisen oikeuden nojalla muodostettu oikeussubjekti, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja täyttää velvoitteita.

2. Kun kyseessä on luonnollinen henkilö, sijoittautumispaikkaa koskevien viittausten on katsottava tarkoittavan asuinpaikkaa.
3. Euroopan komission yhteinen tutkimuskeskus, jäljempänä ’YTK’, voi osallistua epäsuoriin toimiin samoin edellytyksin ja samoin oikeuksin ja velvoittein kuin jäsenvaltioon sijoittautunut oikeussubjekti.

6 artikla

Vähimmäisehdot

1. Epäsuoria toimia koskevat vähimmäisehdot ovat seuraavat:
  - (a) osallistujina on vähintään kolme oikeussubjektia, joista jokainen on sijoittautunut jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan ja joista mitkään kaksi eivät ole sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan;
  - (b) kaikki kolme oikeussubjektia ovat 7 artiklan mukaisesti toisistaan riippumattomia.
2. Jos jokin osallistujista on YTK tai Euroopan etua edistävä kansainvälinen järjestö tai yhteisön oikeuden nojalla muodostettu oikeussubjekti, sen katsotaan 1 kohdan a alakohtaa sovellettaessa olevan sijoittautunut muuhun jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan kuin saman toimen muiden osallistujien.

7 artikla

Riippumattomuus

1. Kahden oikeussubjektin katsotaan olevan toisistaan riippumattomia, jos kumpikaan niistä ei ole suoraan tai välillisesti toisen määräysvallassa tai saman suoran tai välillisen määräysvallan alainen kuin toinen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta voi syntyä erityisesti seuraavilla kahdella tavalla:
  - (a) yli 50 prosenttia oikeussubjektin liikkeelle lasketun osakepääoman nimellisarvosta tai enemmistö sen osakkeenomistajien tai yhtiökumppanien äänivallasta on suoraan tai välillisesti toisen hallussa;
  - (b) oikeussubjektia koskeva päätösvalta on oikeudellisesti tai tosiasiallisesti suoraan tai välillisesti toisen hallussa.
3. Seuraavien oikeussubjektien välisten suhteiden ei kuitenkaan katsota yksinään muodostavan määräysvaltasuhdetta:
  - (a) samalla julkisella sijoitusyhtiöllä, institutionaalisella sijoittajalla tai pääomasijoitusyhtiöllä on suoraan tai välillisesti hallussaan yli 50 prosenttia liikkeelle lasketun osakepääoman nimellisarvosta tai enemmistö osakkeenomistajien tai yhtiökumppanien äänivallasta;
  - (b) kyseiset oikeussubjektit ovat saman julkisyhteisön omistuksessa tai valvonnassa.

8 artikla

Koordinointi- ja tukitoimet sekä tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä tukevat toimet

Koordinointi- ja tukitoimissa sekä tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä tukevissa toimissa vähimmäisehtona on yksi osallistuva oikeussubjekti.

Ensimmäistä kohtaa ei sovelleta toimissa, joilla koordinoidaan tutkimustoimia.

9 artikla

Yhtenä ja ainoana oikeussubjektina toimivat osallistujat

Jos joukko oikeussubjekteja, jotka muodostavat yhdessä yhden oikeussubjektin, täyttää epäsuoraa toimea koskevat vähimmäisvaatimukset, viimeksi mainittu oikeussubjekti voi olla yksin epäsuoran toimen ainoa osallistuja, jos se on sijoittautunut jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan.

10 artikla

Kansainväliset järjestöt ja kolmansiin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit

Kansainväliset järjestöt ja kolmansiin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua epäsuoriin toimiin sen jälkeen kun tässä luvussa säädetyt vähimmäisehdot sekä mahdolliset erityisohjelmissä tai asianomaisissa työohjelmissä yksilöidyt lisäehdot on täytetty.

11 artikla

Lisäehdot

Tässä luvussa säädettyjen vähimmäisehtojen lisäksi myös erityisohjelmissä ja työohjelmissä voidaan määrittää osallistujien vähimmäismäärää koskevia ehtoja.

Lisäksi niissä voidaan epäsuoran toimen luonteen ja tavoitteiden mukaan määrittää lisäehtoja, jotka koskevat osallistujan tyyppiä ja aiheellisissa tapauksissa sijoittautumispaikkaa.

2 JAKSO

MENETTELYT

1 ALAJAKSO

EHDOTUSPYYNNÖT

12 artikla

Ehdotuspyynnöt

1. Komissio julkaisee epäsuoria toimia koskevia ehdotuspyyntöjä asianomaisissa erityisohjelmissä ja työohjelmissä määritettyjen vaatimusten mukaisesti.

Sovellussäännöissä säädetyn julkaisemisen lisäksi komissio julkaisee ehdotuspyynnöt seitsemännen puiteohjelman Internet-sivuilla, valikoitujen tiedotuskanavien välityksellä sekä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden perustamien kansallisten yhteyspisteiden kautta.

2. Jos osallistujien ei tarvitse tehdä konsortiosopimusta, komissio mainitsee asiasta ehdotuspyynnössä.

13 artikla

Poikkeukset

Komissio ei julkaise ehdotuspyyntöjä seuraavista toimista:

- (a) koordinointi- ja tukitoimet, joiden toteuttajina ovat oikeussubjektit, jotka määritetään erityisohjelmissa tai vastaavasti työohjelmissa, silloin kun erityisohjelma sallii edunsaajien määrittämisen työohjelmissa, soveltamissääntöjen mukaisesti;
- (b) koordinointi- ja tukitoimet, joissa on kysymys varainhoitoasetuksessa määritettyjen julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisesta hankinnasta tai palvelusta;
- (c) riippumattomien asiantuntijoiden nimeämiseen liittyvät koordinointi- ja tukitoimet;
- (d) muut toimet, jos asiasta säädetään varainhoitoasetuksessa tai soveltamissäännöissä.

2 ALAJAKSO EHDOTUSTEN ARVIOINTI

14 artikla

Arviointi, valinta ja avustusten myöntäminen

1. Komissio arvioi kaikki ehdotuspyynnön johdosta jätetyt ehdotukset soveltaen erityisohjelmassa ja työohjelmassa määritettyjä arviointiperiaatteita sekä valinta- ja avustuksenmyöntämisperusteita.

Työohjelmassa voidaan määrittää erityisperusteita tai täsmentää perusteiden soveltamista.

2. Ehdotuksia, jotka ovat eettisten peruseriaatteiden vastaisia tai jotka eivät täytä erityisohjelmassa, työohjelmassa tai ehdotuspyynnössä asetettuja ehtoja, ei valita. Tällaiset ehdotukset voidaan milloin tahansa sulkea pois arviointi-, valinta- ja avustuksenmyöntämismenettelystä.
3. Ehdotukset valitaan arvioinnin tulosten perusteella.

15 artikla

Ehdotusten jättämiseen, arviointiin ja valintaan sekä avustuksen myöntämiseen liittyvät menettelyt

1. Komissio laatii ja julkaisee säännöt, jotka koskevat ehdotusten jättämismenettelyä sekä siihen liittyviä arviointi-, valinta- ja avustuksenmyöntämismenettelyjä. Tässä yhteydessä se määrittää yksityiskohtaiset säännöt kaksivaiheista ehdotusten jättämismenettelyä sekä kaksivaiheista arviointimenettelyä varten.
2. Jos ehdotuspyynnön yhteydessä sovelletaan kaksivaiheista jättämismenettelyä, ainoastaan niitä, joiden ehdotus täyttää arviointiperusteiden vaatimukset ensimmäisessä vaiheessa, pyydetään jättämään täydellinen ehdotus toisessa vaiheessa.
3. Jos ehdotuspyynnön yhteydessä sovelletaan kaksivaiheista arviointimenettelyä, ainoastaan ne ehdotukset, jotka läpäisevät ensimmäisen, rajoitettuun arviointiperusteiden joukkoon perustuvan arviointivaiheen, etenevät jatkoarviointiin.
4. Komissio laatii ja julkaisee säännöt, joita soveltaen voidaan todentaa yhdenmukaisesti epäsuorien toimien osallistujien olemassaolo ja oikeudellinen asema sekä niiden taloudelliset toimintaedellytykset.

16 artikla

Riippumattomien asiantuntijoiden nimeäminen

1. Komissio nimeää riippumattomia asiantuntijoita avustamaan seitsemännessä puiteohjelmassa ja sen erityisohjelmissa edellytetyissä arvioinneissa.

Edellä 13 artiklassa tarkoitettujen koordinointi- ja tukitoimien yhteydessä komissio nimeää riippumattomia asiantuntijoita ainoastaan, jos se katsoo sen aiheelliseksi.

2. Riippumattomien asiantuntijoiden valinnassa otetaan huomioon heille annettavien tehtävien edellyttämä osaaminen ja tietämys.

Riippumattomat asiantuntijat etsitään ja valitaan käyttäen yksittäisille henkilöille tarkoitettuja hakemuspyyntöjä sekä kansallisille tutkimusvirastoille, tutkimuslaitoksille tai yrityksille suunnattavia pyyntöjä, joiden avulla laaditaan luetteloita sopivista ehdokkaista.

Komissio voi valita tehtävään myös tarvittavan osaamisen omaavia henkilöitä luetteloiden ulkopuolelta, jos se katsoo sen aiheelliseksi.

Riippumattomien asiantuntijoiden ryhmiä nimettäessä huolehditaan asianmukaisin toimenpitein siitä, että ryhmissä on kohtuullisen tasapuolisesti sekä miehiä että naisia.

3. Nimetessään riippumatonta asiantuntijaa komissio huolehtii kaikin tarvittavin toimenpitein siitä, ettei asiantuntijalla ole eturistiriitaa suhteessa asiaan, josta hänen on määrä antaa lausuntonsa.

4. Komissio laatii vakionimeämiskirjeen, jäljempänä 'nimeämiskirje', joka sisältää vakuutuksen siitä, ettei riippumattomalla asiantuntijalla ole nimeämisaikana eturistiriitoja ja että riippumaton asiantuntija sitoutuu ilmoittamaan komissiolle mahdollisista eturistiriidoista, jotka ilmenevät hänen antaessaan lausuntoaan tai suorittaessaan tehtäviään. Komissio antaa nimeämiskirjeen kullekin riippumattomalle asiantuntijalle yhteisön ja asiantuntijan väliseksi sopimukseksi.
5. Komissio julkaisee määräajoin sopivaa välinettä käyttäen luettelon riippumattomista asiantuntijoista, jotka ovat avustaneet sitä kunkin erityisohjelman yhteydessä.

3 ALAJAKSO

TOTEUTUS JA AVUSTUSSOPIMUKSET

17 artikla

Yleistä

1. Osallistujien on toteutettava epäsuora toimi ja kaikki sen edellyttämät tarpeelliset ja kohtuulliset toimenpiteet. Saman epäsuoran toimen osallistujien on suoritettava työ yhteisvastuullisesti suhteessa yhteisöön.
2. Komissio laatii 18 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun vakiosopimuksen pohjalta ja käytettävän rahoitusjärjestelyn ominaispiirteet huomioon ottaen yhteisön ja osallistujien välisen avustussopimuksen.
3. Osallistujat eivät saa tehdä sitoumuksia, jotka ovat ristiriidassa avustussopimuksen kanssa.
4. Jos jokin osallistuja ei noudata velvoitteitaan, muiden osallistujien on täytettävä avustussopimus ilman ylimääräistä yhteisön rahoitustukea, ellei komissio erikseen vapauta niitä tästä velvoitteesta.
5. Jos toimen toteuttaminen on mahdotonta tai jos osallistujat jättävät sen toteuttamatta, komissio huolehtii siitä, että toimi lopetetaan.
6. Osallistujien on huolehdittava siitä, että komissiolle ilmoitetaan kaikista tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia epäsuoran toimen toteutuksen tai yhteisön etujen kannalta.

18 artikla

Avustussopimukseen sisällytettävät yleiset määräykset

1. Avustussopimuksessa on määritettävä osallistujien oikeudet ja velvoitteet suhteessa yhteisöön päätöksen [.../...], tämän asetuksen, varainhoitoasetuksen, soveltamissääntöjen sekä yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti.

Lisäksi siinä on määritettävä samoin edellytyksin niiden oikeussubjektien oikeudet ja velvoitteet, jotka tulevat osallistujiksi jo meneillään olevaan epäsuoraan toimeen.

2. Avustussopimuksissa on tarvittaessa määrättävä, miltä osin yhteisön rahoitustuella korvataan tukikelpoisia kustannuksia ja miltä osin sovelletaan kiinteitä korvausosuuksia (mukaan luettuina yksikkökustannustaulukon mukaan korvattavat kustannukset) tai kokonaissummia.
3. Avustussopimuksessa on yksilöitävä, minkälaiset konsortion kokoonpanon muutokset edellyttävät ennalta järjestettävää tarjouskilpailua.
4. Avustussopimuksessa on edellytettävä, että komissiolle annetaan määräaikauskertomuksia sopimuksen kohteena olevan epäsuoran toimen toteutuksen edistymisestä.
5. Avustussopimuksessa voidaan tarvittaessa määrätä, että kaikista suunnitelluista tulosaineiston omistusoikeuden siirroista kolmannelle osapuolelle on ilmoitettava etukäteen komissiolle.
6. Jos avustussopimuksessa edellytetään, että osallistujat toteuttavat kolmansia osapuolia hyödyttäviä toimia, osallistujien on tiedotettava asiasta laajasti ja määritettävä, arvioitava ja valittava kolmannet osapuolet avoimesti, oikeudenmukaisesti ja puolueettomasti. Jos työohjelmassa niin määrätään, avustussopimuksessa on määritettävä perusteet tällaisten kolmansien osapuolten valintaa varten. Komissio varaa oikeuden kieltäytyä hyväksymästä valittuja kolmansia osapuolia.
7. Komissio laatii tämän asetuksen mukaisen vakioavustussopimuksen.
8. Vakioavustussopimuksessa otetaan huomioon eurooppalaisessa tutkijoiden peruskirjassa ja tutkijoiden työhönoton säännöstössä esitetyt periaatteet¹⁰. Lisäksi siinä huomioidaan tarvittavalla tavalla synergia kaikkien koulutuksen tasojen kanssa, valmiudet ja mahdollisuudet edistää laajaa vuoropuhelua tieteellisistä kysymyksistä ja tutkimustuloksista tiedeyhteisön ulkopuolisen yleisön kanssa, toimet, joilla voidaan edistää naisten osallisuutta ja asemaa tutkimuksessa, sekä toimet, jotka liittyvät tutkimuksen sosioekonomisiin näkökohtiin.

19 artikla

Käyttöoikeuksia, käyttöä ja levittämistä koskevat määräykset

1. Avustussopimuksessa on määritettävä osallistujien velvoitteet, jotka liittyvät käyttöoikeuksiin, käyttöön ja levittämiseen, niiltä osin kuin näitä velvoitteita ei ole määritetty tässä asetuksessa.

Näihin liittyen avustussopimuksessa on edellytettävä tulosaineiston käyttöä ja levittämistä koskevan suunnitelman toimittamista komissiolle.
2. Avustussopimuksessa voidaan määritellä ehdot, joiden mukaisesti osallistujat voivat kieltäytyä tiettyjen komission valtuuttamien edustajien suorittamasta tulosaineiston käyttöä ja levittämistä koskevasta teknologisesta tarkastuksesta.

---

¹⁰ EUVL L 75, 22.3.2005, s. 67.

20 artikla

Irtisanomista koskevat määräykset

Avustussopimuksessa on yksilöitävä perusteet, joilla se voidaan irtisanoa osittain tai kokonaan erityisesti tämän asetuksen noudattamatta jättämisen, avustussopimuksen täyttämättä jättämisen tai sen rikkomisen johdosta; lisäksi on yksilöitävä seuraukset, jotka aiheutuvat muille osallistujille siitä, että jokin osallistuja ei noudata velvoitteitaan;

21 artikla

Eryitysmääräykset

1. Jos kyse on epäsuorista toimista, joilla tuetaan olemassa olevia tutkimusinfrastruktuureja tai – soveltuvissa tapauksissa – uusia tutkimusinfrastruktuureja, avustussopimuksessa voi olla luottamuksellisuutta, julkisuutta, käyttöoikeuksia ja sitoumuksia koskevia erityismääräyksiä, joilla voi olla vaikutuksia infrastruktuurin käyttäjien kannalta.
2. Jos kyse on epäsuorista toimista, joilla tuetaan tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä, avustussopimuksessa voi olla luottamuksellisuutta, käyttöoikeuksia ja sitoumuksia koskevia erityismääräyksiä, jotka liittyvät toimesta hyötyviin tutkijoihin.
3. Avustussopimuksessa voi Euratomin perustamissopimuksen 24 artiklassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden maanpuolustuksellisten etujen suojaamiseksi tarvittaessa olla luottamuksellisuutta, tietojen turvaluokitusta, käyttöoikeuksia sekä tulosaineiston omistusoikeuden siirtoa ja tulosaineiston käyttöä koskevia erityismääräyksiä.

22 artikla

Allekirjoittaminen ja liittyminen

Avustussopimus tulee voimaan, kun koordinaattori ja komissio ovat allekirjoittaneet sen.

Sitä sovelletaan kaikkiin osallistujiin, jotka ovat virallisesti liittyneet siihen.

4 ALAJAKSO KONSORTIOT

23 artikla

Konsortiosopimukset

Ellei ehdotuspyynnössä toisin mainita, kaikkien oikeussubjektien, jotka haluavat osallistua epäsuoraan toimeen, on tehtävä sopimus, jäljempänä 'konsortiosopimus', jossa määrätään:

- (a) konsortion sisäisestä organisoinnista;

- (b) yhteisön rahoitustuen jakamisesta;
- (c) tarpeen mukaan lisäsäännöistä, jotka koskevat levittämistä ja käyttöä sekä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevia järjestelyjä;
- (d) konsortion sisäisten riitojen ratkaisusta.

24 artikla

Koordinaattori

1. Oikeussubjektien, jotka haluavat osallistua epäsuoraan toimeen, on nimettävä keskuudestaan koordinaattori, joka suorittaa seuraavat tehtävät tämän asetuksen, varainhoitoasetuksen, soveltamissääntöjen sekä avustussopimuksen mukaisesti:
  - (a) huolehtii siitä, että avustussopimuksessa mainitut oikeussubjektit suorittavat tarvittavat avustussopimuksessa määrätyt muodollisuudet, joita avustussopimukseen liittyminen edellyttää;
  - (b) ottaa vastaan yhteisön rahoitustuen ja jakaa sen;
  - (c) huolehtii asianmukaisesti tileistä, pitää kirjanpitoa ja ilmoittaa komissiolle yhteisön rahoitustuen jaosta 35 artiklan mukaisesti;
  - (d) huolehtii siitä, että osallistujien ja komission välinen yhteydenpito sujuu tehokkaasti ja moitteettomasti.
2. Koordinaattori on mainittava nimeltä avustussopimuksessa.

Uuden koordinaattorin nimeäminen edellyttää komission kirjallista hyväksyntää.

25 artikla

Konsortion muutokset

1. Epäsuoran toimen osallistujat voivat ehdottaa uuden osallistujan ottamista mukaan konsortioon tai mukana olevan osallistujan poistamista.
2. Kaikkien oikeussubjektien, jotka tulevat mukaan meneillään olevaan toimeen, on liitettävä avustussopimukseen.
3. Kun avustussopimuksessa niin määrätään, konsortion on julkaistava tarjouskilpailu-ilmoitus ja levitettävä sitä laajasti käyttäen apuna valikoituja tiedotuskanavia, erityisesti seitsemännen puiteohjelman Internet-sivustoja, alan lehdistöä tai tiedotteita sekä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden tiedotus- ja tukitoimia varten perustamia kansallisia yhteyspisteitä.

Konsortion on arvioitava tarjoukset toimesta alun perin sovelletuin perustein konsortion nimeämien riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella 14 ja 16 artiklassa säädettyjä periaatteita noudattaen.

4. Konsortion on ilmoitettava kaikista kokoonpanonsa muutoksista komissiolle, joka voi 45 päivän kuluessa ilmoituksesta kieltäytyä hyväksymästä muutosta.

Konsortion kokoonpanon muutokset, joiden yhteydessä esitetään muita avustussopimukseen tehtäviä muutoksia, jotka eivät ole suoraan yhteydessä kokoonpanon muutokseen, edellyttävät komission kirjallista hyväksyntää.

5 ALAJAKSO

OHJELMIEN JA EPÄSUORIEN TOIMIEN SEURANTA SEKÄ TIETOJEN ANTAMINEN

26 artikla

Seuranta

Komissio seuraa epäsuorien toimien toteutusta käyttäen apuna 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimitettuja määräaikauskertomuksia toteutuksen edistymisestä.

Erityisesti komissio seuraa 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla toimitettavan, tulosaineiston käyttöä ja levittämistä koskevan suunnitelman täytäntöönpanoa. Komissiota voivat edellä mainituissa tehtävissä avustaa 16 artiklan mukaisesti nimetyt riippumattomat asiantuntijat.

Komissio seuraa seitsemättä puiteohjelmaa, sen erityisohjelmia sekä tarvittaessa aiempia puiteohjelmia 16 artiklan mukaisesti nimettyjen riippumattomien asiantuntijoiden avustamana. Lisäksi komissio voi perustaa 16 artiklan mukaisesti nimettäviä riippumattomien asiantuntijoiden ryhmiä, joiden tehtävänä on antaa yhteisön tutkimuspolitiikan täytäntöönpanoa koskevia neuvoja.

27 artikla

Saataville annettavat tiedot

1. Komissio antaa pyynnöstä minkä tahansa jäsenvaltion tai assosioituneen maan saataville hallussaan olevat hyödylliset tiedot, jotka sillä on epäsuorassa toimessa suoritettujen työn tulosaineistosta, edellyttäen että seuraavat ehdot täyttyvät:
  - (a) kyseisillä tiedoilla on merkitystä yleisen edun kannalta;
  - (b) osallistujat eivät ole esittäneet vankkoja ja riittäviä perusteita sille, että kyseisiä tietoja ei saisi antaa saataville.
2. Annettaessa tietoja 1 kohdan mukaisesti ei missään tapauksessa siirretä komission tai osallistujien oikeuksia tai velvoitteita vastaanottajille.

Vastaanottajan on kuitenkin kohdeltava kaikkia tällaisia tietoja luottamuksellisesti, paitsi jos tiedoista tulee julkisia tai osallistujat julkistavat ne tai ne on annettu komissiolle ilman salassapitorajoituksia.

3 JAKSO YHTEISÖN RAHOITUSTUKI

1 ALAJAKSO RAHOITUSKELPOISUUS JA AVUSTUSMUODOT

28 artikla

Rahoituskelpoisuus

1. Yhteisön rahoitustukea voivat saada seuraavat epäsuoraan toimeen osallistuvat oikeussubjektit:
  - (a) jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneet tai yhteisön oikeuden nojalla muodostetut oikeussubjektit;
  - (b) Euroopan etua edistävät kansainväliset järjestöt;
2. Jos osallistuja on kansainvälinen järjestö, joka on muu kuin Euroopan etua edistävä kansainvälinen järjestö, tai oikeussubjekti, joka on sijoittautunut kolmanteen maahan, yhteisön rahoitustukea voidaan myöntää, jos vähintään yksi seuraavista ehdoista täyttyy:
  - (a) tällainen mahdollisuus sisältyy erityisohjelmiin tai asianomaiseen työohjelmaan;
  - (b) rahoitus on olennaisen tärkeää epäsuoran toimen toteuttamisen kannalta;
  - (c) tällainen rahoitus sisältyy yhteisön ja oikeussubjektin sijoittautumismaan kahdenväliseen tiede- ja teknologiasopimukseen tai muuhun järjestelyyn.

29 artikla

Avustusmuodot

1. Yhteisön rahoitustuki seitsemännen puiteohjelman liitteessä II olevassa a osassa tarkoitettuja rahoitusjärjestelyjä varten määräytyy tukikelpoisten kustannusten perusteella.

Yhteisön rahoitustuki voidaan kuitenkin myöntää myös kiinteänä korvausosuutena, mukaan luettuina tietyn yksikkökustannustaulukon mukaan maksettavat kustannukset, tai kokonaissummana tai siinä voidaan yhdistellä tukikelpoisten kustannusten mukaan maksettavia korvauksia, kiinteänä osuutena maksettavaa rahoitusta ja kokonaissummia. Lisäksi yhteisön rahoitustukea voidaan myöntää apurahojen tai palkintojen muodossa.

2. Yhteisön rahoitustuki lasketaan koko epäsuoran toimen kustannusten mukaan, mutta se maksetaan kunkin osallistujan ilmoitettujen kustannusten perusteella.

30 artikla

Tukikelpoisten kustannusten mukaan maksettavat korvaukset

1. Avustukset edellyttävät osallistujien yhteisrahoitusta.
Yhteisön rahoitustuesta, jolla korvataan tukikelpoisia kustannuksia, ei saa koitua voittoa.
2. Tulot otetaan huomioon toimen toteutuksen päätyttyä suoritettavassa avustuksen maksussa.
3. Epäsuoran toimen toteutuksesta aiheutuneet kustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne täyttävät seuraavat ehdot:
  - (a) ne ovat todellisia;
  - (b) ne ovat aiheutuneet toimen keston aikana, lukuun ottamatta kustannuksia, jotka aiheutuvat avustussopimuksessa edellytetyistä loppukertomuksista;
  - (c) ne on määritetty osallistujan tavanomaisten kirjanpito- ja hallinnointiperiaatteiden ja -käytänteiden mukaisesti, ja kustannusmäärät on käytetty yksinomaan epäsuoran toimen tavoitteiden ja toimella tavoiteltujen tulosten saavuttamiseksi sekä tavalla, joka on taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteiden mukainen;
  - (d) ne on kirjattu osallistujan tileihin ja maksettu ja, jos kyse on kolmansien osapuolten osuuksista, ne on kirjattu kolmansien osapuolten tileihin;
  - (e) niihin ei ole sisällytetty ei-tukikelpoisia kustannuksia, kuten yksilöitävissä olevia välillisiä veroja, mukaan luettuna arvonalisävero, tulleja, maksettavia korkoja, tappio- tai maksuvarauksia, kurssitappioita, pääoman tuottoon liittyviä kustannuksia, jonkin toisen yhteisön hankkeen yhteydessä ilmoitettuja tai aiheutuneita taikka korvattuja kustannuksia, velkoja ja velanhoitomaksuja, kohtuuttomia tai perusteettomia menoja, eikä muita kustannuksia, jotka eivät täytä a–d alakohdassa säädettyjä ehtoja.

Edellä olevaa a alakohtaa sovellettaessa voidaan käyttää keskimääräisiä henkilöstökustannuksia, jos ne ovat osallistujan hallinnointiperiaatteiden ja kirjanpitokäytänteiden mukaisia eivätkä poikkea merkittävästi todellisista kustannuksista.

31 artikla

Tukikelpoiset välittömät ja välilliset kustannukset

1. Tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka voidaan kohdentaa suoraan toimelle, jäljempänä 'tukikelpoiset välittömät kustannukset', sekä soveltuviissa tapauksissa kustannukset, joita ei voida kohdentaa suoraan toimelle mutta jotka ovat aiheutuneet suoraan yhteydessä toimelle kohdennettaviin tukikelpoisiin välittömiin kustannuksiin, jäljempänä 'tukikelpoiset välilliset kustannukset'.

2. Osallistuja voi valita tukikelpoisten välillisten kustannusten kattamiseksi vaihtoehdon, jossa sille maksetaan tietty kiinteä osuus sen tukikelpoisten välittömien kustannusten kokonaismäärästä, johon ei lueta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia.
3. Avustussopimuksessa voidaan erityisesti koordinointi- ja tukitoimien sekä soveltuvissa tapauksissa tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä tukevien toimien osalta määrätä, että tukikelpoisten välillisten kustannusten korvaus rajoitetaan tiettyyn enimmäisprosenttiosuuteen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista, joihin ei lueta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia.

32 artikla

Rahoituksen enimmäismäärät

1. Yhteisön rahoitustuen osuus tutkimus- ja teknologiankehittämistoimissa voi olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Julkisyhteisöille, keski- tai korkea-asteen oppilaitoksille, tutkimusorganisaatioille ja pk-yrityksille myönnettävän yhteisön rahoitustuen osuus voi kuitenkin olla enintään 75 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

2. Yhteisön rahoitustuen osuus demonstrointitoimissa voi olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.
3. Yhteisön rahoitustuen osuus koordinointi- ja tukitoimissa sekä tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä tukevissa toimissa voi olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.
4. Yhteisön rahoitustuen osuus hallintoa ja tilintarkastuslausuntoja sekä muita 1, 2 ja 3 kohdan soveltamisalaan kuulumattomia toimintoja varten voi olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja muita toimintoja ovat muun muassa koulutus sellaisten toimien yhteydessä, jotka eivät kuulu tutkijoiden koulutuksen ja urakehityksen tukemiseen tarkoitettun rahoitusjärjestelyn piiriin, sekä koordinointi, verkostoituminen ja tulosten levittäminen.

5. Sovellettaessa 1–4 alakohtaa otetaan yhteisön rahoitustuen osuuden määrittämiseksi huomioon tukikelpoiset kustannukset, joista on vähennetty tulot.
6. Edellä olevaa 1–5 kohtaa sovelletaan tarpeen mukaan epäsuorissa toimissa, joissa rahoitus toteutetaan kauttaaltaan kiinteänä korvausosuutena tai kokonaissummana.

33 artikla

Kertomukset ja tukikelpoisten kustannusten tarkastukset

1. Tukikelpoisista kustannuksista, ennakkomaksuista kertyvistä koroista sekä kuhunkin epäsuoraan toimeen liittyvistä tuloista on toimitettava komissiolle määräajoin

kertomus, joka on tarvittaessa varmennettava tilintarkastuslausunnolla, varainhoitoasetuksen ja soveltamissääntöjen mukaisesti.

Jos toimea varten saadaan muuta rahoitusta, siitä on raportoitava ja se on tarvittaessa varmennettava toimen päättyessä.

2. Julkisyhteisöjen, tutkimusorganisaatioiden ja keski- tai korkea-asteen oppilaitosten kyseessä ollessa 1 kohdassa edellytetyn tilintarkastuslausunnon voi vahvistaa toimivaltainen viranomainen.

34 artikla

Huippuosaamisen verkostot

1. Ellei työohjelmassa toisin määrätä, yhteisön rahoitustuki huippuosaamisen verkostoille myönnetään kokonaissummana, joka lasketaan huippuosaamisen verkostoon osallistuvien tutkijoiden määrän ja toimen keston perusteella.
2. Yksikkömäärä, jota sovelletaan 1 kohdan mukaisesti maksettavien kokonaissummien yhteydessä, on 23 500 euroa vuodessa tutkijaa kohti.

Komissio tarkistaa määrää varainhoitoasetuksen ja soveltamissääntöjen mukaisesti.

3. Työohjelmassa määritetään osallistujien enimmäismäärä sekä tarvittaessa tutkijoiden enimmäismäärä, jota voidaan käyttää laskuperustana laskettaessa kokonaissumman enimmäismäärää 1 kohdan mukaisesti. Osallistujia voi kuitenkin tarvittaessa olla rahoitustuen määrittämisessä sovellettavia enimmäismääriä enemmän.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut kokonaissummat maksetaan määräaikaissuorituksina.

Määräaikaissuoritukset tehdään yhteisen toimintaohjelman toteutuksen edistymistä koskevan arvioinnin perusteella; arvioinnissa mitataan tutkimusvoimavarojen ja -kapasiteetin integrointia käyttäen apuna konsortion kanssa sovittuja ja avustussopimuksessa yksilöityjä suoritusindikaattoreita.

2 ALAJAKSO

MAKSUT, JAKAMINEN, TAKAISINPERINTÄ JA TAKUUT

35 artikla

Maksut ja jakaminen

1. Yhteisön rahoitustuki maksetaan osallistujille koordinaattorin välityksellä.
2. Koordinaattorin on pidettävä kirjanpitoa, jonka avulla voidaan milloin tahansa määrittää, mikä osuus yhteisön varoista on jaettu kullekin osallistujalle.

Koordinaattorin on toimitettava pyynnöstä nämä tiedot komissiolle.

36 artikla

Takaisinperintä

Komissio voi tehdä päätöksen rahoitustuen perimisestä takaisin varainhoitoasetuksen mukaisesti.

37 artikla

Riskien ehkäisemiseksi pidätettävät määrät

1. Komissio voi – sen mukaan, kuinka suuri riski aiheutuu tukimäärästä, joita ei saada perityksi takaisin – pidättää pienen osuuden kullekin epäsuoran toimen osallistujalle tarkoitetusta yhteisön rahoitustuesta voidakseen kattaa saatavat, joita sääntöjen vastaisesti toimineet epäsuorien toimien osallistujat eivät maksa takaisin.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta:
  - (a) julkisyhteisöihin, sellaisiin oikeussubjekteihin, joiden osallistumisen epäsuoraan toimeen jäsenvaltio tai assosioitunut maa takaa, eikä keski- tai korkea-asteen oppilaitoksiin;
  - (b) osallistujiin, jotka osallistuvat tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä tukeviin toimiin.

Edellä (a) ja (b) alakohdassa tarkoitetut osallistujatyypit vastaavat kukin omista veloistaan.

3. Pidätetyt määrät katsotaan varainhoitoasetuksen 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti seitsemänteen puiteohjelmaan sidotuiksi tuloiksi.
4. Puiteohjelman päätyttyä tehdään arviointi jäljellä olevien riskien kattamiseksi tarvittavista määristä. Kaikki summat, jotka ylittävät nämä määrät, palautetaan puiteohjelmaan määrättyyn käyttötarkoitukseen sidottuina tuloina.

III luku

Levittäminen ja käyttö sekä käyttöoikeudet

38 artikla

Tämän luvun sääntöjä sovelletaan rajoittamatta tämän asetuksen IV luvussa määritettyjen, aihealueen ”Fuusioenergiatutkimus” toimia koskevien erityissääntöjen soveltamista.

1 JAKSO TULOSAINIISTO

1 ALAJAKSO OMISTUS

39 artikla

Tulosaineiston omistus

1. Tulosaineisto on yhteisön omaisuutta seuraavissa tapauksissa:
  - (a) koordinointi- ja tukitoimissa, joissa on kysymys varainhoitoasetuksessa määritettyjen julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisesta hankinnasta tai palvelusta;
  - (b) koordinointi- ja tukitoimissa, jotka liittyvät riippumattomiin asiantuntijoihin.
2. Muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa epäsuorissa toimissa suoritettun työn tulosaineisto on niiden osallistujien omaisuutta, jotka ovat suorittaneet kyseisen tulosaineiston tuottaneen työn.
3. Jos osallistujan palveluksessa ovat työntekijät tai muu henkilöstö voivat vaatia oikeuksia tulosaineistoon, osallistujan on huolehdittava siitä, että näitä oikeuksia on mahdollista käyttää tavalla, joka on sopusoinnussa osallistujalle avustussopimuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden kanssa.

40 artikla

Tulosaineiston yhteisomistus

1. Jos useat osallistajat ovat yhdessä suorittaneet tulosaineistoa tuottanutta työtä ja jos ei voida määritellä kunkin osuutta työstä, osallistujilla on yhteinen omistusoikeus tähän tulosaineistoon.
2. Jos kyseisen yhteisen omistusoikeuden jakamisesta ja käytön ehdoista ei ole tehty yhteisomistusta koskevaa sopimusta, kullakin yhteisomistajalla on oikeus myöntää seuraavia ehtoja noudattaen kolmansille osapuolille rinnakkaislisenssejä, jotka eivät oikeuta alilisenssien antamiseen:
  - (a) muille yhteisomistajille on ilmoitettava etukäteen asiasta;
  - (b) muille yhteisomistajille on suoritettava oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus.

41 artikla

Tulosaineiston siirto

1. Jos osallistuja siirtää tulosaineiston omistusoikeuden, sen on siirrettävä siirronsaajalle avustussopimuksen mukaiset velvoitteensa, erityisesti velvoitteet, jotka liittyvät käyttöoikeuksien myöntämiseen sekä levittämiseen ja käyttöön.
2. Jos osallistujan on siirrettävä käyttöoikeudet, sen on – ellei sen luottamuksellisuutta koskevista velvoitteista muuta johdu – ilmoitettava asiasta etukäteen saman toimen muille osallistujille ja annettava näille riittävät tiedot tulosaineiston uudesta omistajasta, jotta nämä voisivat käyttää avustussopimuksen mukaisia käyttöoikeuksiaan.

Muut osallistajat voivat kuitenkin kirjallisella sopimuksella luopua oikeudestaan osallistujakohtaiseen etukäteisilmoitukseen tapauksissa, joissa omistusoikeus siirretään yhdeltä osallistujalta erikseen nimetyille kolmannelle osapuolelle.

3. Saatuaan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ilmoituksen muut osallistajat voivat kieltäytyä hyväksymästä omistusoikeuden siirtoa sillä perusteella, että se vaikuttaisi haitallisesti niiden käyttöoikeuksiin.

Jos muut osallistajat voivat osoittaa, että suunniteltu omistusoikeuden siirto vaikuttaisi haitallisesti niiden oikeuksiin, siirtoa ei saa tehdä ennen kuin asianomaiset osallistajat ovat päässeet keskenään sopimukseen asiasta.

4. Avustussopimuksessa voidaan tarvittaessa määrätä lisävaatimuksella, että kaikista suunnitelluista lisenssien myöntämisistä ja omistusoikeuden siirroista kolmannelle osapuolelle on ilmoitettava etukäteen komissiolle.

42 artikla

Euroopan kilpailukyvyn säilyttäminen, jäsenvaltioiden maanpuolustukselliset edut sekä eettiset periaatteet

Komissio voi kieltäytyä hyväksymästä tulosaineiston omistusoikeuden siirtoa tai tulosaineistoa koskevan lisenssin myöntämistä oikeussubjektille, joka on sijoittautunut seitsemänten puiteohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan, jos se katsoo, että tällainen omistusoikeuden siirto tai lisenssin myöntäminen ei edistä Euroopan talouden kilpailukyvyn kehittämistä tai että se on ristiriidassa Euratomin perustamissopimuksen 24 artiklassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden maanpuolustuksellisten etujen taikka eettisten periaatteiden kanssa. Tällaisissa tapauksissa omistusoikeutta ei saa siirtää eikä lisenssiä myöntää ennen kuin on osoitettu komissiota tyydyttävällä tavalla, että käyttöön otettavat suojatoimenpiteet ovat riittäviä.

2 ALAJAKSO

SUOJAAMINEN, JULKAISEMINEN, LEVITTÄMINEN JA KÄYTTÖ

43 artikla

Tulosaineiston suojaaminen

1. Jos tulosaineistoa voidaan käyttää teollisissa tai kaupallisissa sovelluksissa, tulosaineiston omistajan on huolehdittava sen riittävästä ja tehokkaasta suojaamisesta asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti sekä siten, että asianomaisen epäsuoran toimen osallistujien oikeutetut edut, erityisesti kaupalliset edut, otetaan asianmukaisesti huomioon.

Jos osallistuja vetoaa oikeutettuun etuunsa, sen on kussakin tapauksessa osoitettava, että sille aiheutuisi kohtuuttoman suurta vahinkoa, jos sen oikeutettua etua ei otettaisi huomioon.

2. Jos tulosaineiston omistaja ei suojaa omistamaansa tulosaineistoa eikä siirrä sitä toiselle osallistujalle 41 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti, mitään toimenpiteitä tulosaineiston levittämiseksi ei saa toteuttaa ennen kuin niistä on ilmoitettu komissiolle.

Tällaisessa tapauksessa komissio voi asianomaisen osallistujan suostumuksella ottaa omistukseensa kyseisen tulosaineiston ja toteuttaa toimenpiteitä sen suojaamiseksi riittävällä ja tehokkaalla tavalla. Asianomainen osallistuja voi kieltäytyä antamasta suostumusta ainoastaan, jos se voi osoittaa, että tästä aiheutuisi kohtuuttoman suurta vahinkoa sen etujen kannalta.

44 artikla

Yhteisön rahoitustukea koskeva maininta

Kaikkiin tulosaineistoon liittyviin julkaisuihin, osallistujan jättämiin tai osallistujan puolesta jätettäviin patenttihakemuksiin sekä muihin levittämisen muotoihin on sisällytettävä maininta siitä, että kyseisen tulosaineiston tuottamista varten on saatu Euroopan yhteisön rahoitustukea.

Kyseistä mainintaa koskevat ehdot määritetään avustussopimuksessa.

45 artikla

Käyttö ja levittäminen

1. Osallistujien on käytettävä omistamaansa tulosaineistoa tai huolehdittava siitä, että sitä käytetään.
2. Jokaisen osallistujan on huolehdittava siitä, että sen omistama tulosaineisto levitetään mahdollisimman nopeasti. Jos se ei näin tee, komissio voi levittää kyseisen tulosaineiston Euratomin perustamissopimuksen 12 artiklan nojalla.

3. Levittämistoimenpiteissä on otettava huomioon teollis- ja tekijänoikeudet, luottamuksellisuus, tulosaineiston omistajan oikeudet edut, sekä Euratomin perustamissopimuksen 24 artiklassa tarkoitetut jäsenvaltioiden maanpuolustukselliset edut.
4. Kaikista levittämistoimenpiteistä on ilmoitettava etukäteen muille osallistujille.

Muut osallistajat voivat ilmoituksen saatuaan kieltäytyä hyväksymästä levittämistoimenpiteitä, jos ne katsovat, että toimenpiteistä aiheutuisi kohtuuttomasti haittaa niiden tulosaineistoon liittyvien oikeutettujen etujen kannalta. Tällaisissa tapauksissa levittämistoimenpiteitä ei saa toteuttaa ilman, että toteutetaan asianmukaiset toimet näiden oikeutettujen etujen turvaamiseksi.

2 JAKSO

TAUSTA-AINEISTON JA TULOSAINEISTON KÄYTTÖOIKEUDET

46 artikla

Kohteena oleva tausta-aineisto

Osallistajat voivat määritellä epäsuoraa toimea varten tarvittavan tausta-aineiston kirjallisessa sopimuksessa ja yksilöidä tarvittaessa tausta-aineistoa, joka jätetään sen ulkopuolelle.

47 artikla

Periaatteet

1. Kaikki käyttöoikeuksia koskevat pyynnöt on esitettävä kirjallisesti.
2. Ellei tulosaineiston tai tausta-aineiston omistaja toisin sovi, käyttöoikeudet eivät anna oikeutta myöntää alilisenssejä.
3. Tulosaineistoa tai tausta-aineistoa koskevia yksinomaisia lisenssejä voidaan myöntää, jos kaikki muut osallistajat, joita asia koskee, vahvistavat kirjallisesti luopuvansa käyttöoikeuksistaan tulosaineistoon tai tausta-aineistoon.
4. Kaikissa sopimuksissa, joilla annetaan tulosaineiston tai tausta-aineiston käyttöoikeudet osallistujille tai kolmansille osapuolille, on varmistettava, että muiden osallistujien potentiaaliset käyttöoikeudet säilyvät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.
5. Saman toimen osallistujien on ilmoitettava viipymättä toisilleen kaikista tausta-aineiston käyttöoikeuksien myöntämisestä koskevista rajoituksista ja muista rajoituksista, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi käyttöoikeuksien myöntämiseen.
6. Jos jonkin osallistujan osallistuminen epäsuoraan toimeen päättyy, päättyminen ei vaikuta kyseisen osallistujan velvollisuuteen myöntää käyttöoikeudet saman toimen jäljelle jääville osallistujille avustussopimuksessa määritetyin ehdoin ja edellytyksin.

48 artikla

Epäsuorien toimien toteuttamista varten tarvittavat käyttöoikeudet

1. Saman epäsuoran toimen muille osallistujille on myönnettävä käyttöoikeudet tulosaineistoon, jos tulosaineistoa tarvitaan näiden osallistujien oman työn suorittamiseksi kyseisessä epäsuorassa toimessa.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua.

2. Saman epäsuoran toimen muille osallistujille on myönnettävä käyttöoikeudet tausta-aineistoon, jos tausta-aineistoa tarvitaan näiden osallistujien oman työn suorittamiseksi kyseisessä epäsuorassa toimessa, edellyttäen, että asianomaisella osallistujalla on oikeus myöntää ne.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua, elleivät kaikki osallistujat sovi toisin ennen liittymistään avustussopimukseen.

49 artikla

Tulosaineiston käyttöä varten tarvittavat käyttöoikeudet

1. Saman epäsuoran toimen osallistujille on myönnettävä käyttöoikeudet tulosaineistoon, jos tulosaineistoa tarvitaan niiden oman tulosaineiston käyttöä varten.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä joko oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin tai kokonaan ilman maksua.

2. Saman epäsuoran toimen osallistujille on myönnettävä käyttöoikeudet tausta-aineistoon, jos tausta-aineistoa tarvitaan niiden oman tulosaineiston käyttöä varten, edellyttäen, että asianomaisella osallistujalla on oikeus myöntää ne.

Tällaiset käyttöoikeudet on myönnettävä joko oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin tai kokonaan ilman maksua.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja käyttöoikeuksia koskeva pyyntö voidaan tehdä yhden vuoden kuluessa joko:

- a) epäsuoran toimen päättymisestä;
- b) kyseisen tausta-aineiston tai tulosaineiston omistajan osallistumisen päättymisestä.

Asianomaiset osallistujat voivat kuitenkin sopia muusta aikarajasta.

IV luku

Aihealueen "Fuusioenergiatutkimus" toimissa sovellettavat erityiset osallistumissäännöt

50 artikla

Soveltamisala

Tämän luvun sääntöjä sovelletaan toimiin, jotka toteutetaan erityisohjelmassa määritetyllä aihealueella "Fuusioenergiatutkimus". Jos tässä luvussa olevat säännöt ja II ja III luvun säännöt ovat keskenään ristiriidassa, sovelletaan tämän luvun sääntöjä.

51 artikla

Fuusioenergiatutkimuksen toteutus

Aihealueen "Fuusioenergiatutkimus" toimet voidaan toteuttaa noudattaen seuraavissa yhteyksissä määritettyjä levittämistä ja käyttöä koskevia menettelyjä ja sääntöjä:

- (a) assosiaatiosopimukset, jotka on tehty yhteisön ja jäsenvaltioiden tai assosioituneiden kolmansien maiden taikka yhteisön ja jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin kolmansiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien välillä;
- (b) Euroopan fuusiokehityssopimus (EFDA), joka on tehty yhteisön ja jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneiden tai niiden puolesta toimivien organisaatioiden välillä;
- (c) Euratomin perustamissopimuksen toisen osaston V luvun määräyksiin perustuva ITERistä vastaava eurooppalainen yhteisyritys;
- (d) kolmansien maiden kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät kansainväliset sopimukset tai tällaisella sopimuksella perustetut oikeussubjektit; tämä koskee erityisesti ITER-sopimusta;
- (e) muut yhteisön ja assosioituneiden organisaatioiden välillä tehdyt monenväliset sopimukset, erityisesti henkilöstön liikkuvuutta koskeva sopimus;
- (f) fuusioenergian tutkimusta edistävät yhteisrahoitteiset toimet jäsenvaltioihin tai seitsemänteen Euratom-puiteohjelmaan assosioituneisiin maihin sijoittautuneiden elinten kanssa sellaisissa tapauksissa, joissa ei ole tehty assosiaatiosopimusta.

52 artikla

Yhteisön rahoitustuki

1. Edellä 51 artiklan a alakohdassa tarkoitetuissa assosiaatiosopimuksissa ja 51 artiklan f alakohdassa tarkoitetuissa yhteisrahoitteisissa toimissa on vahvistettava säännöt, jotka koskevat yhteisön rahoitustukea niiden piiriin kuuluvaa toimintaa varten.

Yhteisön rahoitustuen vuosittainen perusosuus saa olla enintään 20 prosenttia seitsemännen puiteohjelman keston aikana.

2. Kun komissio on ensin kuullut Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) seitsemännen ydinalan tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelman (2007–2011) täytäntöön panemiseksi toteutettavan erityisohjelman 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua fuusio-ohjelman neuvoa-antavaa komiteaa, se voi rahoittaa:

- (a) assosiaatiosopimusten puitteissa enintään 40 prosentin osuudella menoja, jotka aiheutuvat assosioituneiden oikeussubjektien välisistä yhteistyöhankkeista, joita neuvoa-antava komitea on suositellut ensisijaisesti tuettaviksi hankkeiksi ja jotka komissio on hyväksynyt; ensisijaisesti tuettavia ovat ennen kaikkea toimet, joilla on merkitystä ITERin/DEMON kannalta; tämä ei kuitenkaan koske hankkeita, jotka on jo luokiteltu ensisijaisiksi aikaisempien puiteohjelmien aikana;
- (b) toimia, jotka toteutetaan Euroopan fuusiokehityssopimuksen perusteella, mukaan luettuina hankinnat, tai 51 artiklan c alakohdassa tarkoitettun yhteisyrityksen puitteissa;
- (c) toimia, jotka toteutetaan henkilöstön liikkuvuutta koskevan sopimuksen perusteella.

3. Niissä hankkeissa ja toimissa, jotka saavat rahoitustukea 2 kohdan (a) tai (b) alakohdan mukaisesti, kaikilla 51 artiklan (a) ja (b) alakohdassa tarkoitetuilla oikeussubjekteilla on oikeus osallistua kyseisillä laitteistoilla suoritettaviin kokeisiin.

4. Yhteisön rahoitustuki toimille, jotka toteutetaan 51 artiklan (d) alakohdassa tarkoitettun kansainvälisen yhteistyösopimuksen puitteissa, määritetään kyseisen sopimuksen ehtojen mukaisesti tai sen määrittää kyseisellä sopimuksella perustettu oikeussubjekti. Yhteisö voi hallinnoida osallistumistaan tällaiseen sopimukseen sekä sitä varten antamaansa rahoitustukea sopivan oikeussubjektin avulla.

V luku

Loppusäännökset

53 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja